

Spånnsjön

Från slyträsk till glittrande fågelsjö

Efter 123 år som igenvuxen sumpmark återuppstod sjön mellan Axvall och Norra Lundby 2015. Nu är Spånnsjön ett naturligt reningsverk och en fin liten fågelsjö där skratmåsarna skrånar om sommaren.

Spånnsjön har samma historia som sin storebror *Hornborgasjön*. I slutet av 1800-talet grävde bönderna diken för att bli av med vattnet och få mer jordbruksmark. Det fungerade lite halvdant och mitten av den gamla sjön blev en sumpig snårskog. Tills markägarna bestämde sig för att bygga ett dämme och återskapa den forna vattenspegl.

Fåglarna hittade direkt den nya blänkande ytan. Bara efter ett par veckor sågs ett par av vitögda dykare, en sydosteuropéisk art som var på tillfälligt Sverigebesök 2015. Skratmåsarna har bildat en koloni på holmarna i sjön, och även knipa, fisktärna, rödbena, gråhakedopping, gulärta och många andra har gjort sig hemmastadda. Om våren och hösten kan man se många olika vadarfåglar som tar rast här under sin långa flytt.

Förutom att den nygamla sjön är till glädje för småkryp, fisk och fåglar så renar den vattnet. Mycket näringsrikt vatten kommer in i Spånnsjön från jordbruksmarkerna österut, och en del av den näringen fångas upp här. Vattnet som rinner vidare på andra sidan sjön blir klarare, vilket kan glädja badare i *Vingsjön*.

Spånnsjön är kanske inte det enkla alternativet för barnfamiljen som bara vill ha en picknick i det gröna. Här finns ingen tydlig vandringsstig men det går att gå runt sjön, och den som gillar att titta på fåglar kan underhålla sig länge. I april kan man få se gäddor och öringar som tar sig upp hoppande i den lilla forsen vid utloppet.

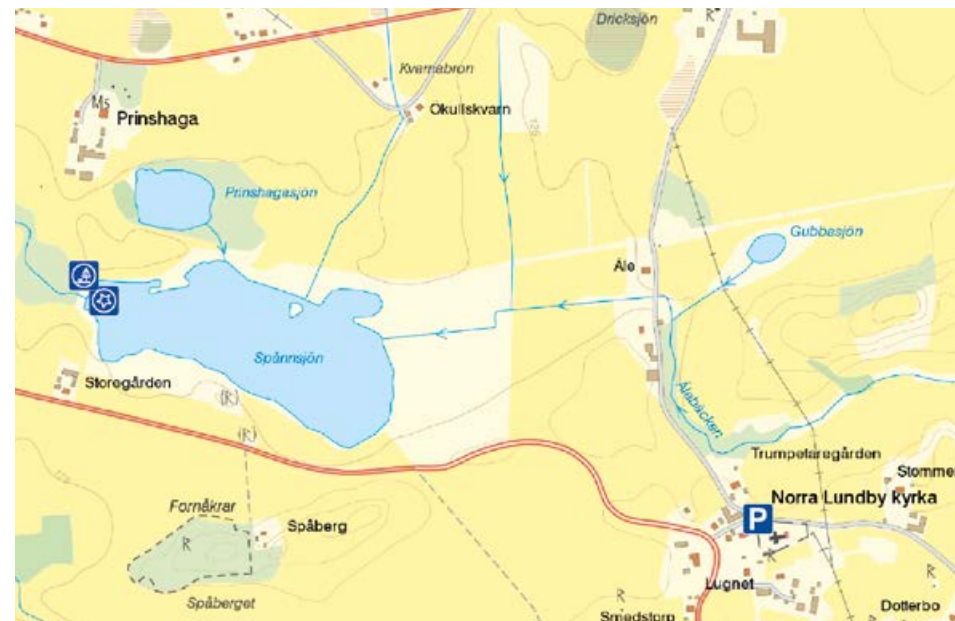
Bästa matsäcksplatsen och missa inte:

Vid utloppet längst västerut i sjön finns en träbro där man kan slå sig ner för att begrunda det breda vattenfallet och forsen nedanför. Under vårfloden är brusets högt att det överröstar både skratmåsarna och ett vanligt samtal. Här kan man spana efter gäddor, öring och forsärla, eller strömmstare på vintern.

Hitta hit: Strax väster om Norra Lundby

på vägen mot Axvall syns Spånnsjön norr om vägen. Det finns ingen självklar parkeringsplats men det går att stanna till i vägkanten vid avfartsvägen mot det lilla röda torpet söder om sjön, så länge man är noga med att inte stå i vägen. Ska man stå en stund är det bättre att parkera vid kyrkan i Norra Lundby och gå en knapp kilometer på landsväg mot Axvall tills man ser en grind på höger sida, in till Spånnsjön. Det går också att ta buss 200 från Skara till Ökull, promenera grusvägen till Åle och sedan gå längs den gamla banvallen till Spånnsjöns norra sida. Allra enklast är det förstås att ta cykel om man har möjlighet.

Hitta runt: Att gå runt sjön är en vandring på tre kilometer. Bästa vägen är att börja från Norra Lundby kyrka längs landsvägen, följa sjön i söder, väster och norr, men sedan fortsätta längs den gamla banvallen till Åle. I östra kanten är det nämligen besvärligt att gå och man riskerar att störa häckande fåglar.

Över 135 fågelarter har setts i den nygamla lilla sjön.

Våtmarker är inte bara vackra och sprittande av artrikedom... de är kostnadseffektiva också. Att bygga ut kväverening i ett reningsverk blir ofta betydligt dyrare än att anlägga en våtmark som gör samma sak.

